

Oproepen en mededelingen

Website Roofvogels Friesland

De Friese Milieufederatie is naar aanleiding van de forse roofvogelvervolgning in Friesland een campagne begonnen om roofvogels wat positiever voor het voetlicht te brengen. Onder meer is er op 40 m hoogte een nestkast geplaatst op de elektriciteitscentrale van Electrabel bij Bergumermeer; deze kast was een week na plaatsing al bezet door een Torenvalk. Door de geplaatste camera's kon iedereen vervolgens zien wat er in en rond de kast gebeurde. De jonge valkjes zijn inmiddels uitgevlogen. Via een logboek kunnen waarnemers bovendien gevallen van vervolging melden; tijdens het broedseizoen 2007 kwamen al 34 meldingen binnen, en dat is geheid niet alles (schroom niet om uw waarnemingen door te geven; zie website hieronder). De website wordt goed bekeken, en voorziet duidelijk in een behoefte. In de komende tijd zal de site verder worden uitgebouwd, met informatie over roofvogels (een portretgalerij, met basale informatie over leefwijze) en links naar andere roofvogelsites. Zie verder: www.friesemilieufederatie.nl

Zeearend

Het zal niemand zijn ontgaan dat de Zeearend in de Oostvaardersplassen opnieuw een jong aan het grootbrengen is (op het moment van uitkomen van deze Takkeling, helaas wat later dan gewoonlijk, zal dit jong al rondvliegen als alles goed gaat). Het is een vrouwtje (vorig jaar was het waarschijnlijk een mannetje, maar dat weten we niet zeker vanwege het ontbreken van biometrische gegevens). Via de webcam heeft iedereen die toegang tot de site kon krijgen (en dat viel niet altijd mee) kunnen zien wat er op het nest gebeurde (www.staatsbosbeheer.nl). De vogels worden nauwkeurig geprotocolleerd via de beelden. Jasper Klomp, student aan het Van Hall Instituut, gaat de informatie uitwerken. Op die manier komt een schat aan materiaal over het gedrag van de ouders, de ontwikkeling van het jong en de prooiaanvoer beschikbaar. Het jong is op 24 mei geringd (rechts staal 776X) en gekleurrgind (links AF19) door Frank de Roder. Alle informatie die in 2007 is verzameld zal via tijdschriftpublicaties openbaar worden gemaakt. U hoort er meer van!

Vogelgriep

Tegen beter weten in blijven Ministerie van Landbouw en de pers trekvogels als schuldigen aanwijzen van de verspreiding van vogelgriep over Eurazië (of in ieder geval de suggestie wekken). Een kwalijke zaak, die getuigt van opzet of domheid, of beide. Hoe de vork werkelijk in de steel zit, kan iedereen met enige leesvaardigheid in de wetenschappelijke literatuur opzoeken. Een recente review van die literatuur is in *Ibis* gepubliceerd, en het lijkt geen twijfel dat de uitbraken van vogelgriep te wijten zijn aan de grootschalige commerciële activiteiten van mensen (pluimveehouderij, transport). Zie verder: Gauthier-Clerc M., Lebarbenchon C. & Thomas F. 2007. Recent expansion of highly pathogenic avian influenza H5N1: a critical review. *Ibis* 149: 202-214. En ook: Feare C.J. 2007. The spread of avian influenza. *Ibis* 149: 424-425.

Rapport Vogelbescherming Nederland over vogelhandel

Uitgaande van de aanbiedingen op internet zijn de vogelkwekers tegenwoordig uitermate succesvol met het fokken van de meest bizarre vogelsoorten in gevangenschap. Toevallig precies samenvallend met de verruiming van de wet. Een kind kan begrijpen dat er op grote schaal vogels uit het wild worden geroofd, en als gefokt aan de man worden gebracht. In onderhavig rapport wordt iets van die wildgroei en criminaliteit zichtbaar gemaakt. Het bestaande registratiesysteem is fraudegevoelig (zwak uitgedrukt) en inadequaaf, opsporing ontoereikend (tot vrijwel niet bestaand, al is daar recent een lichte verandering ten positieve in gekomen), en de wetgeving ronduit een uitnodiging tot dit soort illegale praktijken (en de verdere aanpassingen van die wetten zullen nog versterken). Roofvogels en uilen vormden altijd al prominente handel, maar tegenwoordig zijn alle vogelsoorten (tot buidelmezen en kleine bonte spechten aan toe) te koop. Kortom, een onderwerp dat meer aandacht verdient van onze overheid dan nu het geval is. En een reden voor roofvogelaars om extra op hun hoede te zijn: er zijn veel geldwolven in omloop die een slaatje uit roofvogels en uilen slaan. Zie verder: van Kreveld, A. 2007. Gekweekt met de vangkooi. Verkenning van illegale praktijken in de handel in wilde Europese vogels in Nederland. Stroming, Nijmegen, www.stroming.nl.

Malta

Tegen alle EU-regels in blijven de Maltese schieters (met jacht heeft het niets van doen) massaal beschermde vogels afslachten tijdens de trek in na- en voorjaar. (Overigens: ook Cyprus heeft hier een handje van, en het laat goed zien wat de Europese Unie voor een tandenloze tijger is.) Vogelbeschermers op het eiland worden fysiek bedreigd, het enkele natuurreservaat wordt letterlijk met vergif overgoten (uit pure nijd) en bij ontstentenis aan vogels worden zelfs vlinders beschoten. BirdLife Malta roert zich al decennia tegen deze primitieve uitwassen. Van 8-23 september 2007 houden ze een roofvogelkamp, waarbij ze de illegale jacht gaan tegenwerken door toezicht te houden in samenwerking met de lokale politie. Dat proberen ze door aanwezig te zijn op de hotspots van vogeltrek (en dus van schietgraag volk). Tegelijkertijd wordt de trek van roofvogels, bijeneters, wielewalen, lijsters en reigers bijgehouden. In die tijd van het jaar gaat het om Grauwe en Bruine Kiekendief, Steppenkiekendief, Wespendif, Kleine Torenvalk, Boomvalk, Roodpootvalk, Eleonora's Valk en Visarend. Voor wie interesse heeft om mee te doen, zij verwezen naar: http://www.birdlifemalta.org/conservation/other_projects/raptor_camp/

De Takkeling als pdf beschikbaar

Eef Jansen en Kees van Kleef hebben de complete serie Takkelingen (we zitten al in de 15de jaargang) omgezet in pdf's. Het ligt in de bedoeling alles via onze website gratis beschikbaar te maken. We zijn nog aan het uitplussen hoe de digitale bestanden het makkelijkst toegankelijk kunnen worden gemaakt (zoeken via trefwoorden, auteur, soort, enzovoort). Voordeel is dat meer mensen toegang tot De Takkeling kunnen krijgen, dat iedereen zijn ontbrekende nummers kan downloaden, en dat er eenvoudig gezocht kan worden naar wat je maar wilt. Erg prettig, want met al meer dan 3300

gepubliceerde pagina's en 100-en artikelen en korte stukjes valt het niet mee te weten wat er allemaal is geschreven. Met grote dank aan Eef en Kees.

Broedseizoen 2007

Wonderbaarlijk hoe snel zo'n broedseizoen voorbijvliegt. Zo loop je naar nesten te zoeken, en zo kun je er al niet meer bijklommen omdat de jongen te groot zijn (of al uitgevlogen). De eerste berichten zijn redelijk positief. Wat minder vervolging (al duiken er geregeld verhalen op van nesten waar kleine jongen van verdwijnen, of die botweg in hun geheel worden verstoord), grotere legsels, soms heel vroege starters (maar ook heel late), goed gevulde kroppen, bizarre prooisorten (een jonge vos, vast ergens doodgefounden maar aardig om op een buizerdnest aan te treffen), oehoepullen van meer dan 2 kg (net over de grens in Duitsland, maar toch: zelfs met enkele metingen al mooie groeicurves gereconstrueerd door Hans Hasper, Willem van Manen en Gejo Wassink), een dikke zeearendpulp van 4.4 kg (maar wat een watje), 4-legsels en 4-broedsels van Havik op de Veluwe (waar de soort jarenlang op een houtje heeft gebeten maar in 2007 kennelijk een voedselbonanza trof), in Nederland teruggekeerde Grauwe Kiekendieven die ruim een half jaar met rugzakzendertjes rondvlogen en door iedereen naar en van Afrika konden worden gevolgd, en ga zo maar door. Dit is het leuke deel van het roofvogelen. Nu breekt de tijd aan van het invullen van nestkaarten, het uitwerken van prooien, het analyseren van ruiveren, het schrijven van verhalen... Wacht er niet te lang mee, omdat het steeds moeilijker wordt de gegevens op tijd af te krijgen! Nestkaarten graag naar Rob Bijlsma, of opsturen via SOVON (digitaal of op papieren nestkaart).

Blauwe Kiekendief

Ook in 2007 is de Blauwe Kiekendief grondig door Lieuwe Dijkse, Olaf Klaassen, Peter de Boer, Johan Krol en Ringgroep Ameland en Cees van der Wal bekeken op de Waddeneilanden. De situatie is onveranderlijk zorgwekkend. Op het vasteland waren de Oostvaardersplassen goed voor 3 paren (uitkomst nog onzeker). Een overzicht van de stand van zaken, in aanvulling op eerder verschenen rapport over de afgelopen jaren, zal in De Takkeling verschijnen.